

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Управління лісового та мисливського господарства у Херсонській області
Державне спеціалізоване лісозахисне підприємство «Херсонлісозахист»
Державне підприємство «Степовий ім. В.М. Виноградова філіал УкрНДІЛГА»

Матеріали III-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів
вищої освіти та молодих учених

«Наукові читання імені В.М. Виноградова»

18-19 травня 2021 року, м. Херсон

Херсон – 2021

«Наукові читання імені В.М. Виноградова»: Матеріали III-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених. 18–19 травня 2021 року – Херсон: 2021. – 106 с.

В збірку увійшли матеріали з питань методики викладання у вищій школі, екології рослин та природно-заповідної справи, теоретичних і прикладних аспектів інтродукції рослин, сучасних напрямків садово-паркового господарства, захисту рослин, дендрології, лісовідновлення, агролісомеліорації, фітомеліорації, лісівництва та лісознавства.

Відповідальні за випуск: Омелянова В.Ю.

Збірник підготовлено з оригіналів доповідей без літературного редагування. Всі матеріали представлені в авторській редакції, редколегія не несе відповідальності за недостовірність представленої авторами інформації.

Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2021

Оргкомітет конференції

Кирилов Ю.Є.	Голова оргкомітету ректор Херсонського державно аграрно-економічного університету
Члени оргкомітету:	
Бойко П.М.	кандидат біологічних наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування ХДАЕУ
Бойко Т.О.	кандидат біологічних наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Дементьєва О.І.	кандидат сільськогосподарських наук, в.о. зав. кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Головащенко М.Ф.	кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Котовська Ю.С.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Стрельчук Л.М.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Омелянова В.Ю.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ

ЗМІСТ

I. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

БОЙКО Т.О., НАГОРНИЙ Д.Р. Історія озеленення міста Скадовськ	7
СЕМЕНЮК С.К., ШЕЙГАС І.М., ГУЛИК І.Т. З історії інтродукції диких ратичних тварин на острові Джарилгач	11
ТИМОЩУК І.В., ГЛОД О.І. Вивчення особливостей і закономірностей виникнення лісових пожеж протягом 2020 року та за 16-річний період спостережень у межах держлісфонду Херсонської області	14

II. ЛІСІВНИЦТВО ТА ЛІСОЗНАВСТВО

КОВАЛЬСЬКА М. О., КИЧИЛЮК О. В. Аналіз лісокультурного фонду Цуманського лісництва державного підприємства «Цуманське лісове господарство»	18
ЛУКАШЕВИЧ Е. Ю., КИЧИЛЮК О. В. Добір схем змішування лісових культур у ДП «СЛАП «Локачіагроліс»	20
НОВІК Б. Ю., КИЧИЛЮК О. В. Аналіз лісокультурного фонду Дубечнівського лісництва державного підприємства «Старовижівське лісове господарство» ¹	22
ХОЗЕЙ Е.С. Захист ліс від негативних факторів	24
ШЕЙГАС І.М., ГУЛИК І.Т., СЕМЕНЮК С.К. Перспективи ведення вольтерного мисливського господарства в Україні	26

III. ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ, АГРОМЕЛІОРАЦІЯ, ФІТОМЕЛІОРАЦІЯ

ГОЛОВАЩЕНКО М. Ф., ШИМАН Г. В. Щодо нормативів рубок догляду в штучних сосняках ДП «Збур'ївське ЛМГ»	30
КУРИЛЕНКО К.В, ТЕРЕЩЕНКО Л.І. Дослідження шишок та насінної продуктивності кліматипів сосни звичайної у географічних культурах Донеччини	33
ПИСАРЄВ В.В. Особливості ведення господарства у захисних лісових насадженнях Херсонської області	36
РУМЯНЦЕВ М. Г., ЛУК'ЯНЕЦЬ В. А. Особливості проведення освітлення механізованим способом у природних дубових молодняках Лівобережного Лісостепу	40

активно розмножуватися, часто витісняючи при цьому корінні породи. Цей інвазійний вид має високу конкурентоздатність природного поновлення та забезпечує значне пригнічення поновлення місцевих корінних видів [3]. В ДП «СЛАП «Локачіагроліс» дуб червоний використовували в таких схемах змішування: 5Сз5Дч; 5Сз4Дч1Дз; 8Сз1Дз1Дч; 8Сз2Дч; 5Сз4Ялє1Дч на долю яких разом припадає 47,5%, тобто майже половина створених насаджень.

Отже, схеми змішування, застосовані при створенні лісових насаджень у ДП «СЛАП «Локачіагроліс», вирізняються значною різноманітністю, що позитивно характеризує лісокультурну діяльність підприємства. Недоліком є використання дуба червоного, який відноситься до інвазійних видів.

Список використаних джерел:

1. Книга лісових культур ДП «СЛАП «Локачіагроліс». – 20 с.
2. Правила відтворення лісів, затверджено Постановою КМУ від 1 березня 2007 р. № 303 / Кабінет Міністрів України. – К. : Держкомлісгосп України, 2007. – 5 с.
3. Фенологічні ознаки дуба червоного [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.openforest.org.ua/126034/>

АНАЛІЗ ЛІСОКУЛЬТУРНОГО ФОНДУ ДУБЕЧНІВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «СТАРОВИЖІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»²

НОВІК Б. Ю.

здобувач 3 курсу факультету біології та лісового господарства

КИЧИЛЮК О. В.

к.с.-г.н., доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства.

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Функції лісу важко переоцінити, адже він відіграє колосальну роль у житті людини. Основні та визначальні функції лісу є: господарська, екологічна, соціальна.

Ліс забезпечує нас деревиною, з якої ми виготовляємо тисячі виробів. Також він комплексно впливає на довкілля, стабілізує чимало показників, регулює циркуляцію води та повітря, рівень опадів, виділення кисню, температуру повітря, глобальний та мікроклімат, запобігає ерозії ґрунту, зберігає біорізноманіття тощо. Ліс – це тисячі робочих місць і не лише в лісовому господарстві, а й в похідних галузях – деревообробній, меблевій, целюлозній індустріях [5].

Для розв'язання проблем безперервного і невиснажливого лісокористування, вирощування високопродуктивних лісових насаджень, одержання максимального лісівничого ефекту за мінімальних витрат

² Автори Новік Б. Ю., Кичилюк О. В.

першочергове значення має відтворення лісових ресурсів шляхом створення лісових культур та сприянню природному поновленню [2].

Мета роботи полягає в аналізі досвіду створення лісових культур у Дубечнівському лісництві ДП «Старовижівське лісове господарство».

Дубечнівське лісництво ДП «Старовижівське лісове господарство» займає північну частину лісів Ковельського адміністративного району у лісорослинній зоні типового Полісся. Головною породою тут є сосна звичайна, чисті деревостани якої дуже чутливі до змін екологічного середовища, а тому характеризуються порівняно низькою біологічною стійкістю. Для побудови діаграми на рис. 1 були використані дані з «Книги лісових культур» ДП «Старовижівське ЛГ» за 2014-2020 рр., згідно якої за 7 років було висаджено 71,3 га лісових культур [3].

Біологічна стійкість та продуктивність лісових насаджень залежить від складу та схеми змішування лісових рослин, при цьому враховують дендрологічні ознаки порід. При створенні лісових культур перевагу слід віддавати змішаним насадженням. Змішані культури підвищують водоохоронно-захисну роль деревостану, сприяють поліпшенню структури ґрунту, швидкому переведенню поверхневого стоку у внутрішній, краще закріплюють ґрунт на крутих схилах. Проте у певних умовах місцезростання можна вирощувати й чисті деревостани. Це насамперед стосується чистих соснових культур на дуже бідних і сухих ґрунтах, чорновільхових у вільховій трясовині [1].

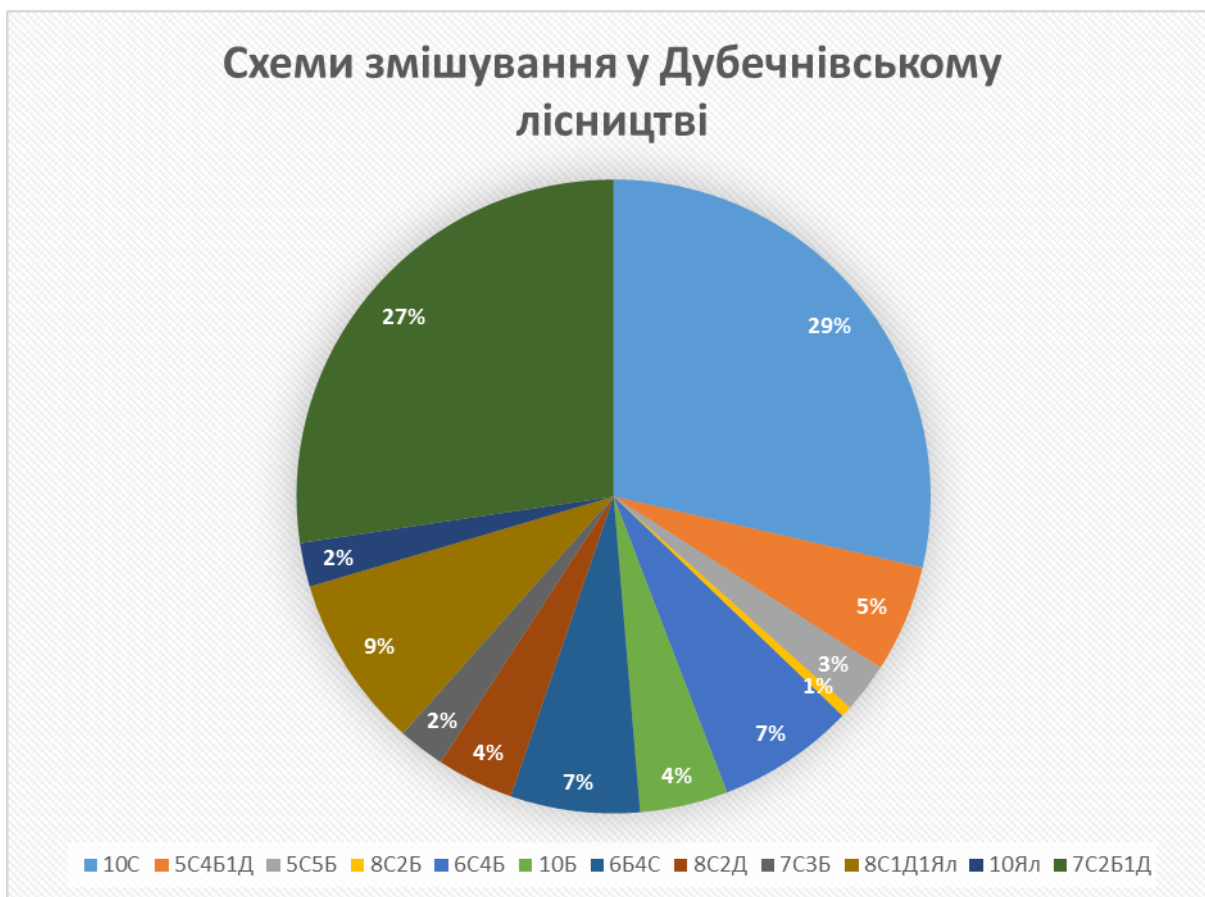

Рис. 1. Розподіл лісокультурного фонду за схемами змішування

Як видно з рис. 1, на чисті насадження припадає 35,3 % площі лісокультурного фонду за 7-річний період. Значна частка чистих культур є недоліком як з лісівничої, так і з правової точок зору. Так, згідно з вимогами чинних «Правил відтворення лісів» [4] чисті лісові культури дозволено створювати лише у жорстких лісорослинних умовах (A_0 ; A_1), а в усіх інших випадках потрібно створювати змішані ліси. Частка чистих насаджень які, були створені з дотриманням правил, тобто в жорстких лісорослинних умовах становить 12 га, ще 3,2 га чистих насаджень були створені для вирощування новорічних ялинок. Інші 10 га були створені в лісорослинних умовах A_2 , B_2 , B_3 , C_3 , які не відносяться до екстремальних.

Таким чином, створені за останні сім років у Дубечнівському лісництві лісові культури характеризуються відносно високою різноманітністю схем змішування. Найбільша площа припадає на насадження із панівною породою *Pinus sylvestris* L. (87,3 %). Аналіз лісокультурного фонду за типами лісорослинних умов та за головними породами засвідчив, що лісові культури створюють на типологічній основі, що є позитивною рисою. Недоліком можна вважати 10 га (14 %) чистих лісових культур, створених з недотриманням вимог «Правил відтворення лісів» [4].

Список використаних джерел

1. Генсірук С. А. Ліси України / С. А. Генсірук. – Львів : Наук. тов. ім. Шевченка ; УкрДЛТУ, 2002. – 495 с.
2. Гордієнко М. І. Лісові культури : підруч. / М. І. Гордієнко, Г. С. Корецький, В. М. Маурер. – К. : Сільгоспосвіта, 1995. – 328 с.
3. Книга лісових культур ДП «Старовижівське ЛГ» за 2014-2020 рр.
4. Правила відтворення лісів, затверджено Постановою КМУ від 1 березня 2007 р. № 303 / Кабінет Міністрів України. – К. : Держкомлісгосп України, 2007. – 5 с.
5. Основні функції лісу та їх вплив на життя людей [Електронний ресурс]. Опубл. 25.02.2019 р. URL: <http://sosna.lg.ua/osnovni-funkcii-lisu-ta-ihnij-vpliv-na-zhittja-ljudej/>

ЗАХИСТ ЛІСІВ ВІД НЕГАТИВНИХ ФАКТОРІВ

ХОЗЕЙ Е.С

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Херсонський державний аграрно-економічний університет, Херсон, Україна

Ліси є найбільш поширеними та цінними порівняно з іншими типами рослинності. Ліс – це біологічна система, домінуючим компонентом якої є дерева. Ліс є найважливішим компонентом біосфери, що виконує ряд життєво необхідних функцій і служить незамінним життєвим середовищем для величезної кількості живих організмів. Лісові екосистеми зберігають ріки, джерела від забруднення і висихання, забезпечують атмосферу вологою та великою кількістю кисню, є фільтратами атмосфери, поглинають з неї вуглекислий газ і пом'якшують клімат [1].